

2° Termijn bij de begroting 2019

GEACHTE VOORZITTER, COLLEGE, LEDEN VAN DE RAAD,

Nederland is een prachtig land om in te leven en Twenterand een prachtige gemeente. Vandaag tijdens de behandeling van de tweede termijn zullen wij ingaan op de beantwoording van het college. Maar voordat wij dat doen wil ik toch even terug naar onze Algemene Beschouwingen. Hopelijk is het u college opgevallen en ook onze collega's in de raad dat wij nadrukkelijk de vinger leggen bij het feit dat de keuzes die in Den Haag gemaakt worden ontegenzeggelijk effect hebben op onze begroting. Wat ons opgevallen is en in zekere zin heeft teleurgesteld, is dat niet iedereen daar klaarblijkelijk van doordrongen is, niet op straat, niet in de kroeg, niet in de kantine en niet in de kerk, maar ook hier in deze raadszaal niet.

Het kabinet heeft voor ons land met het aanbieden van de miljoenennota een mooie boodschap afgegeven. De werkloosheid neemt af, ook in onze gemeente. 96 % van de Nederlanders gaat erop vooruit en voor een gemiddeld gezin betekent dit zo'n € 500 per jaar Extra. De koopkracht stijgt met 1,7 % gemiddeld.

Samen met het kabinet waarin wij als ChristenUnie samenwerken met de VVD, CDA en D66 is het beleid erop gericht dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten en ook kunnen dragen.

Geld en inkomen zijn voor de ChristenUnie geen doel op zich maar middelen voor een goed leven en om te kunnen leven. Het zijn de keuzes die het individu maakt hoe haar gelden uit te geven.

Onze fractie is buitengewoon content met het feit dat er vorm en inhoud is gegeven aan onze motie : Begrotingskaart voor onze inwoners. Goed dat de raad dit voorstel gesteund heeft. Er is meer begrip gekomen van de burger waar wij ons geld aan uitgeven, welke taken er liggen bij de gemeente en hoe de gemeente haar inkomsten ontvangt. Dank daarvoor aan de verantwoordelijk wethouder dat hij hier veel energie in heeft gestoken om de vertaalslag zo goed mogelijk te maken.

Zorg en toekomstperspectief,

Het verder gezond maken van de gemeente financiën voor de gemeente Twenterand is een grote opgave.

Dat zien wij zeker nu de eerste begroting van deze coalitie aan u en ons gepresenteerd is terug. Wat ons opgevallen is dat ons college genoodzaakt werd om in het sociale domein meer gelden en FTE's structureel vast op te nemen in de begroting. Dat effect op de totale begroting is enorm en moeten wij nemen omdat in het verleden, door onder andere onzekere factoren, hier onvoldoende in de begroting op is geanticipeerd. Wij zien dat onder andere dat bij een post personeel in vaste dienst. Hier zullen wij gezien de vraagkant op moeten inspelen en deze enorme verzwaring op de structurele begroting ook moeten nemen. Wij steunen dit voorzitter en wij zien de noodzaak zeker in omdat hier onontkoombare werkzaamheden verricht dienen te worden als gevolg van uitvoerende taken voortvloeiend uit de decentralisatie. Is er voor de komende jaren wel voldoende capaciteit en is het mogelijk college als wij deze begroting goedkeuren vandaag, dat de jeugdconsulenten hun regisseursrol goed kunnen uitvoeren. Is het team op de afdeling voldoende in staat om haar taken uit te kunnen voeren wat wij in de gemeente als taken hebben? Als voorbeeld; in 2019 start het nieuwe inkoopmodel 2019 waar met zorgaanbieders onderhandeld moet worden met zorgaanbieders over resultaten, prijsafspraken en de termijnen. Kunnen wij dat als Twenterand waarmaken en borgen? Afhankelijk van uw beantwoording overwegen wij een motie in te dienen na uw 2^e termijn.

Als wij dan de tegen begroting die het CDA heeft ingediend beoordelen dan zit daar op z'n minst een andere visie achter. Wij waarderen de inzet van het CDA om met een tegenbegroting duidelijk te maken waarvoor zij willen kiezen en hoe ze de begroting van de coalitie hebben beoordeeld. Laten wij daar vandaag ook inhoudelijk over spreken. Wij dagen het CDA uit toe te lichten waarom ze zo tegen de structurele uitbreiding ageert van FTE's € 700 K Sociale domein als vast staat dat er onontkoombare werkzaamheden moeten worden gedaan. Daarvan kunnen we als raad en u als fractie toch niet zeggen dat deze taken niet gedaan hoeven te worden. De overgehevelde rijkstaken leggen al jaren een enorme druk op de begroting en dat is in de afgelopen jaren niet minder geworden.

We kunnen ons de toelichting van de wethouders Scholten en Binnenmars nog goed herinneren (onze interpretatie); we zetten eerst voor 3 jaar meer capaciteit FTE's in op basis incidentele inzet en kijken dan, als we meer duidelijkheid hebben hoe het werkt en waar we op moeten inzetten of de inzet iest structureels moet worden

Geld volgt immers beleid..

Wij zijn zeer blij met de toekenning van € 3.3 Mio uit de stroppenpot – echter dit is nog maar een incidentele toekenning. Wij hebben daar regelmatig met een aantal andere partijen uit de raad op gehamerd, ga naar Den Haag en maak duidelijk dat wij te weinig geld krijgen voor teveel taken. Dat heeft u gedaan en ook namens onze fractie heel hartelijk dank en waardering voor het resultaat aan college (ook het vorige college) en de ambtenaren die hier zo ontzettend goed werk hebben verricht. Maar dit geld is niet genoeg om de te werkelijke tekorten te dekken. U college, moet doorgaan met uw lobby en op elke trom slaan samen met uw collega's om het Rijk ervan te overtuigen dat de verdelingen anders moeten en niet goed zijn verdeeld. Wij moeten in Twenterand meer geld beschikbaar krijgen.

Beleidsmatig vinden wij als ChristenUnie, en we herhalen onszelf nog maar eens, dat een ieder die werkt voor de gemeente Twenterand bij alle beslissingen na moet denken of de inwoners er **gelukkig** van worden.

Welke zaken of omstandigheden maakt mensen nu gelukkig ?

- goede en mooie sociale contacten
- werk
- trots zijn op je gemeente
- vertrouwen hebben in het bestuur B&W en raad van je gemeente

- en vult maar aan...

Als wij dan onze eerste termijn en de 1^e termijn van het college nemen maar ook de 1^e termijnen van de andere partijen in de raad, die opnieuw algemene beschouwingen hebben geschreven en kijken naar de structuur die wij hanteren, dan willen wij u raad oproepen om de komende jaren alleen met de kadernota Algemene Beschouwingen te schrijven en met de behandeling van de begroting alleen een 1^e 2^e zo nodig 3^e termijn die wij in de raadszaal inbrengen en geen schriftelijke termijn meer vooraf bij de behandeling van de begroting.

Bij het vaststellen van de raadsagenda en kadernota zullen wij als ChristenUnie de kaders meegegeven voor het opstellen van de beleidsbegroting 2020-2022. De beleidsbegroting moet daarom een vertaling zijn van deze kaders.

De CUfractie hecht immers aan een overheid die efficiënt en doelmatig haar middelen inzet. Hierdoor kan de overheid ook op langere termijn haar huishoudboekje op orde houden en kan er duurzaam beleid gevoerd blijven worden. Dit vergroot de betrouwbaarheid van de overheid en het zorgt er ook voor dat burgers niet met onverwachte kosten worden geconfronteerd. Voor de CU fractie is een sluitende begroting van belang om deze doelstelling te bewerkstelligen. Echter een begroting in evenwicht zegt uiteraard niets over het onderliggende beleid.

Wij hebben de gemeente opgeroepen om werk te maken van de kwaliteit van de leefomgeving, zorg en wonen. Dit omvat vele beleidsterreinen en binnen deze beleidsterreinen dient te worden gewerkt aan de versterking van de leefomgeving. Hierdoor maken we het voor de Twenterander aantrekkelijk om te Wonen, Werken, en Recreëren.

De CU vraagt zich af of de gemeente Twenterand ook moet gaan werken met een **weerstandratio** *(niet voorlezen; dit geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om al haar risico's op te vangen en is een som genomen uit de weerstandscapaciteit en risicoreserve en totale reservepositie)* zoals in andere gemeentes al het geval is, dit juist vanwege de effecten en risico's die nu in de begroting verwerkt moesten worden lijkt het ons het onderzoeken waard hiermee te gaan werken. Deze factor zetten wij op geld en geeft de mogelijkheid voor de gemeente evenwichtig te zijn en schommelingen gemakkelijker op te vangen. Wij hebben dat in de 1^e termijn niet weggeschreven voorzitter dat beseffen wij ons maar vonden het gezien de reacties en de algemene beschouwingen een zeer goed instrument voor de komende jaren juist vanwege de risico's in het sociaal domein. Graag uw reactie.

Wij zijn blij dat in de begroting direct zaken uit het coalitieakkoord zijn voorbereid. U weet dat wij voorstander zijn van het inrichten van kernbudgetten, verdere ontwikkelingen om onze gemeente duurzaam te ontwikkelen waarbij Zonnepanelen en isoleren van woningen die beste stap zijn om nu door te voeren.

In de begroting is staand beleid gerespecteerd.

Zijn de vitale sportparken een onderwerp waar u al college hard werkt.

Bent u druk bezig met de plannen rondom het nieuw te bouwen zwembad

Blijven de voorzieningen onverminderd in stand zoals Bibliotheken, jongereninlopen en onderwijs.

U gaat de uitdaging aan om met de partijen die in het jeugdwerk haar taak uitvoeren samen op te trekken en ieders binnen haar verantwoordelijkheid.

Plannen voor een verkeersveilige gemeente en de aanpak van de knelpunten heeft u al deels opgepakt en in een visie met de raad gedeeld.

Onlangs is de raad voorafgaande aan de begrotingsmarkt bijgepraat over de meekoppelkansen rondom Engbertdijkerven. Er liggen kansen op het gebied van recreatie en toerisme. Er ligt o.a. een sterke wens voor een fietspad langs de Paterswal en langs de Gravenlandweg, maar ook wensen rondom mountainbikeroutes, paardrijroutes, NatuurbelevingsCentrum (Veenmuseum) en het samen met de agrariers ontwikkelen van Kringlooplandbouw. Met de Meekoppelkansen kunnen we het gebied een positieve draai meegeven die het draagvlak voor de te nemen natuurmaatregelen zal verbeteren. College een gezamenlijk optrekken met de gemeenten Hardenberg en Tubbergen is hierin van groot belang om de meekoppelkansen maximaal uit te kunnen nutten. Bent u bereid die handschoen als portefeuillehouder op te pakken en samen met uw collega's een denktank te vormen waarin u samen met de beschikbare expertise in samenwerkende gemeenten op zoek gaat naar haalbaarheidskansen en subsidies ?

Een puntje zo tussendoor ; recent heeft ons raadslid, Mevr Hilberink, foto's gestuurd naar de ambtelijke organisatie met nieuwe invasieve exoten, en wij hebben daar in onze 1^e termijn aandacht aan besteed. Fantastisch hoe de ambtelijke organisatie dit heeft opgepakt.

Wij delen de mening van het college dat voor riool- en afvalstoffenheffingen geldt dat zij niet hoger zouden mogen zijn dan de 100% kostendekkendheid en daarom past de tariefsaanpassing hierop wat ons betreft ook.

Wat nog wel is het belangrijk dat goed wordt uitgelegd aan onze inwoners hoe dit allemaal werkt, we krijgen daar steeds vragen over uit de 3 K's ☺ Als een afvalinzamelingssysteem goedkoper is voor de inwoners en er bij de invoering van het nieuwe systeem lasten veranderen dan zal dit ongetwijfeld vragen oproepen. Wellicht dat de lange termijn tarieven zoals het college voorstelt al te grote fluctuaties kunnen dempen..

Voor aanpassingen aan het gemeentehuis wordt een bedrag begroot. Wij zijn van mening dat het gemeentehuis technisch in orde moet zijn en waar de gemeente anderen de maat neemt voor een gebruikersvergunning, heeft een gemeentehuis ook een voorbeeldfunctie. Toch geldt voor alle overheidsuitgaven dat deze sober maar doelmatig moeten zijn. Dat houdt in dat het toekomstige voorstel daar wat ons betreft aan wordt getoetst. Er zijn partijen geweest die hier in het verleden al stellingen over hebben ingenomen. Dat hebben wij nooit gedaan en wachten dit begrotingsjaar af waarmee het college komt. Het idee om een huis van cultuur en bestuur – wellicht aangevuld met andere diensten zoals vormen in de zorg, verloskundigenzorg, prikpolie, bloeddrukmetingen, GGD spreekkamers, consulentenpraktijk mogen wat ons betreft allemaal toegevoegd worden aan het nieuwe idee om het gemeentehuis te delen.

Het gemeentelijk accommodatiebeleid en subsidiebeleid moest op de schop en daar was de CU groot voorstander van. De verschillen in tarieven, subsidies, contracten en contractvormen liepen te ver uiteen. In het verleden werd voor iedere accommodatie een eigen vorm bedacht en zagen we door de bomen het bos niet meer. Wij roepen dit college op vanuit het vast gestelde uniforme beleid stappen te zetten waarmee we als gemeente een betrouwbare partner zijn die zich wel zakelijk opstelt bij het afsluiten van contracten en afspraken. Daarvoor is een gesprek met het sportplatform gezien de brief op korte termijn noodzakelijk. De raad heeft haar kaders reeds gesteld het college zal met het sportplatform nog moeten spreken over een bezuiniging van € 25 K – overigens hebben wij geconstateerd op vragen van onze fractie welke verenigingen worden vertegenwoordigd door het sportplatform dat een fors aantal verenigingen NIET vertegenwoordigd worden door het sportplatform. Aan de wethouder de vraag hier met het sportplatform over in gesprek te gaan en te kijken of er een model te bedenken is waar alle sportclubs hoe groot of klein ook een stem krijgen in het platform.

Niet voor het eerst voorzitter gaan wij het opnieuw hebben over het openbaar groen en de staat van het onderhoudsniveau . De beantwoording uit uw 1^e termijn noodzaakt ons daartoe. De ChristenUnie vindt dat wij op het terrein van het onderhoud openbaar groen en de entree's van onze gemeente zeker nog winst kunnen behalen door er voor te zorgen dat de enorme hoeveelheid onkruid wat groeit tussen de middengeleiders en tussen de trottoirtegels en stenen beter bestreden moet worden. Wij hebben het vorige college diverse foto's laten zien van diverse situaties die echt beter moeten, het ziet er bij tijd en wijle bedroefend slecht uit. Over het bermbeheer met diverse bloeisel zijn wij wel heel erg te spreken. Maar het algehele niveau is niet goed hoe wij als gemeente en gemeenschap (burgers) voor de openbare ruimte zorgen. Dat moeten wij willen aanpakken en het beleid opnieuw tegen het licht houden. We hebben er genoeg van voorzitter, echt waar. Het beleid moet op de schop en wij vragen het college om toe te zeggen met een nieuw plan van aanpak met diverse scenario's in 2019 naar de raad te komen inclusief de financiële consequenties van de keuzes. Graag de reactie van college

Ook zit het antwoord in de 1^e termijn gegeven op onze vragen over uitbreiding woningen en kavels in Twenterand ons niet lekker. Wij hebben een directe behoefte en we moeten NU een pakket harde plannen klaar hebben liggen waar de inwoners van Twenterand (of nieuwe inwoners) van weten waar ze aan toe zijn. U schrijft vrij vertaald – we hebben nog wel kavels in Westerhaar en Vroomshoop en in Vriezenveen kiezen wij voor inbreiding.

A ma hoela – Als ik u vertel dat wij afgelopen weken diverse verzoeken hebben gehad van Aannemers en burgers om grond te willen voor het bouwen van een nieuw huis in Vriezenveen wat er niet is dan lopen wij toch achter de muziek aan. De vraag is er NU en het aanbod niet ! Ik sprak recent een aantal inwoners die Twenterand gaan verlaten en gaan bouwen in Ommen. Een vorm van OZB beheersing is ook om onze gemeente te laten groeien met nieuwe woningen en nieuwe inwoners. We hebben het ontzettend hard nodig. Wij roepen u op college keihard aan de slag te gaan om in 2019 een fors pakket klaar te hebben. Niet in 2020 / 2021 pas maar in 2019 !

Ons voorstel is om de gronden achter het gemeentehuis als eerste te verkavelen en aan te bieden aan de markt, sloop de gymzaal en maak daar direct een nieuw plan. De ruimte ligt er. Maar kijk ook naar nieuwe gronden en plannen. Ik zal de kansen hier niet in de openbaarheid noemen omdat dit niet goed is voor onze prijs. De provincie zal haar houding ten aanzien van Twenterand moeten aanpassen en met in de hand het behoefte rapport wat er ligt op naar de gedeputeerde. Dit kan niet langer wachten en moet in onze ogen NU. Graag uw reactie.

Dat zelfde geldt voor de moeizame uitgifte en verkoop van bedrijfskavels. Hier moet u als college ook echt mee aan de bak. Desnoods stelt u een werkgroep in van vertegenwoordigers van de bedrijfsverenigingen met de wethouder Eco en wethouder Grondzaken. Wij moeten nu het beter met ons land gaat ook onze aanbod kant interessanter maken anders fietsen wij weer achter de muziek aan. Verderop aan de N36 (ooit Vriezenveen) schieten nieuwe bedrijven als paddestoelen uit de grond en in Twenterand kunnen wij de grond niet verkopen ?

Ik zal u schetsen waarom wij hier nu zo'n punt van maken → RO (bestemmingsplannen en beeldkwaliteitsplannen) zijn vaak beperkend in de verkoop. De wensen van de ondernemers sluiten totaal niet aan op onze plannen (die we overigens wel zelf hebben vastgesteld in de raad!) Naar ons oordeel een directe noodzaak tot aanpassing van deze visie op de onderdelen : beperkte keuze in kleurstelling panden (groen) en max. hoogte.

Oude Monnik Motors had heel graag naar een zichtlocatie op de Almelose weg willen verhuizen, maar dan wel in de Harley Davidson kleuren rood en zwart.....niet in groen.....en het resultaat weten we.....vertrokken naar Borne !

* we moeten het proces naar ondernemers anders inrichten. Nu lopen ze vaak vast bij de ambtenaren van RO, die ingericht zijn op de juridische kant en de regels.

In Hardenberg en Wierden (gemeentes die het beide erg goed doen qua verkoop!) gaat ELKE vraag over grond direct door naar EZ. Die zijn dus veel beter ingericht op de wensen van de ondernemers daarom moeten de ECO wethouder en RO wethouder veel nadrukkelijker samen betrokken worden bij het proces.

* we moeten BINNEN de regels en de mogelijkheden zoeken naar onderhandelingsruimte voor ondernemers. Bv. korting voor snelle beslissers, korting voor ondernemers die ergens anders een ruimtelijk probleem oplossen (bv verkeersoverlast), korting bij veel afname van grond.

* in navolging van de gemeente Rijssen-Holtten moeten wij een website maken, gekoppeld aan de gemeentelijke bedrijvenpagina waar al het beschikbare bedrijfstgoed in onze gemeente opstaat.(uiteraard wel up-to-date houden!)

Ga die concurrentieslag aan want de vraag is er. Maak het interessant om hier bij ons nieuw te bouwen. En welk bedrijf wil nu niet met een stekker aan een groot zonnepanelen park zitten en propaganderen dat ze duurzaam bezig is. Die kans kunnen wij in Twenterand geven.

Just do it !

.

Tot zover voorzitter onze tweede termijn